

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	053-03-43
Дата	01, 09 2020 г.

Относно: общ законопроект на приетите на 22 юли 2020 г. на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 002-01-26, внесен от Министерски съвет на 06.07.2020 г. и законопроект за допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 054-01-67, внесен от Валери Симеонов Симеонов и група народни представители на 10.07.2020 г., изготвен на основание чл. 81, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Общ проект!

ЗАКОН

изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс

(обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. - бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 47 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 5 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г. и бр. 38, 83, 98 и 100 от 2019 г.)

§ 1. В чл. 4 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 се създава изречение второ: „Устният превод може да се извършва чрез видеоконференция.“

2. В ал. 3 се създава изречение второ: „Правилото на ал. 2, изречение второ се прилага и по отношение на тълковника.“

§ 2. В чл. 135 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение трето: „Допустимо е провеждането на заседания, в които се използва видеоконференция.“

2. В ал. 2 се създава изречение второ: „При заседание чрез видеоконференция съдът уведомява страните за условията за провеждането му.“

§ 3. В чл. 136 се създава ал. 3:

„(3) В случаите по ал. 1 не се допуска разглеждане на делото чрез видеоконференция, освен при съгласие на страната.“

§ 4. В чл. 143 се създава ал. 4:

„(4) При провеждане на заседание чрез видеоконференция съдът следи за спазването на техническите изисквания за извършване на процесуални действия в електронна форма и начините на извършването им, предвидени в глава осемнадесета „а“ на Закона за съдебната власт.“

§ 5. В чл. 150 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) При провеждане на видеоконференция в протокола се вписват името и длъжността на съдебния служител от районния съд или на началника на затвора или началника на ареста или техен представител, присъстващ на видеоконференцията.“

2. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

3. Създава се ал. 6:

„(6) За извършената видеоконференция, след уведомяване на участниците в нея, се изготвя видеозапис върху електронен носител. Видеозаписът се прилага към делото.“

§ 6. В чл. 151 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 след думата „звукозапис“ се добавя „или запис на видеоконференцията“, а след думата „звукозаписа“ се добавя „или записа на видеоконференцията“.

2. В ал. 3 след думата „звукозапис“ се добавя „или запис на видеоконференцията“.

3. В ал. 4 след думата „звукозаписа“ се добавя „или записа на видеоконференцията“.

4. Създава се ал. 6:

„(6) Записът на видеоконференцията се пази до изтичане на срока за съхранение на делото.“

§ 7. В чл. 156, ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „както и необходимостта от видеоконференция за тяхното събиране“.

§ 8. Създава се чл. 156а:

„Събиране на доказателства чрез видеоконференция

Чл. 156а. (1) Събиране на доказателства чрез видеоконференция

може да стане по искане на страните или на вещото лице.

(2) Разпит на свидетел и обяснения на страна чрез използване на видеоконференция са допустими, когато тези лица се намират в населено място извън съответния съдебен район, в който се намира съдът по делото, и когато същите не са в състояние да се явят непосредствено пред съда.

(3) Изслушване на вещо лице чрез използване на видеоконференция е допустимо, когато същото работи в населено място извън съдебния район на съда, разглеждащ делото, и служебната му ангажираност или други обективни обстоятелства не му позволяват да се яви непосредствено пред съда.

(4) Съдът определя датата и часа на провеждане на заседанието, в което ще се използва видеоконференция, след проверка на възможността за провеждането ѝ с най-близкия районен съд, място за лишаване от свобода или арест по мястото на пребиваването на страната, свидетеля или вещото лице.

(5) Свидетелите, страните и вещите лица, чиито изявления ще бъдат изслушани чрез видеоконференцията, се призовават за датата и часа на съдебното заседание, като им се указва съдът, в който следва да се явят, съответно мястото за лишаване от свобода или ареста, където ще се използва видеоконференцията.

(6) Самоличността на явилото се за участие във видеоконференцията лице се проверява от съдебен служител от съответния съд, съответно от началника на затвора или началника на ареста или техен представител, който присъства по време на видеоконференцията.

(7) Когато при провеждането на видеоконференция се налага участието на преводач или тълковник, същите следва да присъстват в съдебната зала на съда, в който се провежда съдебното заседание, освен ако конкретните обстоятелства не налагат тяхното присъствие при изслушването лице.“

§ 9. В чл. 157 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) За допускане на събиране на доказателства чрез видеоконференция съдът се произнася с мотивирано определение, в което се обосновава необходимостта от провеждане на видеоконференция.“

§ 10. В чл. 176, ал. 4 накрая се добавя „или чрез видеоконференция“.

§ 11. Създава се чл. 428а:

Процедура по доброволно изпълнение

Чл. 428а (1) За парични вземания, за които не е издаден изпълнителен лист или друг акт, подлежащ на изпълнение, съдебният изпълнител може по искане на кредитор да пристъпи към процедура за доброволното им събиране.

(2) Искането се подава до съдебния изпълнител по постоянния или настоящия адрес или седалището на длъжника и съдържа:

1. основанието и размера на вземането, а при периодични плащания - и периода, за който то се отнася;

2. името, постоянния или настоящия адрес или седалището на длъжника;

3. копие от документа, удостоверяващ вземането ако има такъв.

Искането може да бъде подадено и по електронен път, ако е подписано с квалифициран електронен подпис.

(3) След получаване на искането съдебният изпълнител е длъжен да изпрати покана за доброволно изпълнение до длъжника, която съдържа:

1. името и постоянния или настоящия адрес или седалището на кредитора;

2. основанието и размера на вземането, а при периодични плащания - и периода, за който се отнася;

3. банковата сметка, по която длъжникът може да плати задължението си;

4. уведомление, че длъжникът не е осъден и може да плати доброволно в 14-дневен срок, ако признава задължението;

5. предупреждение, че при неизпълнение кредиторът може да упражни правата си по съдебен ред;

6. копие от документа, удостоверяващ вземането, в случаите, когато е представен такъв.

(4) Ако длъжникът не е изпълнил задължението си в срока по ал. 3, съдебният изпълнител може да проведе срещи с него, както и да изпрати нова покана за доброволно изпълнение със съдържанието по ал. 3.

(5) При упражняване на правомощията по ал. 3 и 4 съдебният изпълнител е длъжен да спазва закона, добрите нрави и съответните етични правила.

(6) Процедурата се прекратява, когато:

1. длъжникът писмено оспори вземането или

2. са изтекли два месеца от връчване на поканата за доброволно изпълнение без да са постъпили плащания.

(7) При пълно или частично събиране на вземането кредиторът дължи възнаграждение на частния съдебния изпълнител в размер на договореното помежду им, но не по-малко от една десета от събраната сума.

За държавните съдебни изпълнители при събиране на вземането кредиторът дължи държавна такса в размер на една десета от събраната сума.

§ 12. След чл. 639 се създава подразделение „Допълнителна разпоредба“ с нов § 1:

„Допълнителна разпоредба

§ 1. „Видеоконференция“ по смисъла на този кодекс е комуникационна връзка чрез техническо средство за едновременно предаване и приемане на образ и звук между участници в процеса, намиращи се на различни места.“

§ 13. В Преходните и заключителните разпоредби досегашният § 1 става § 1а.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 14. В Административнопроцесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 30 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 94 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г., бр. 100 от 2010 г., бр. 39 от 2011 г., бр. 77 от 2012 г., бр. 104 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 74 от 2016 г., бр. 13, 58, 63, 85 и 103 от 2017 г., бр. 42 от 2018 г. и бр. 77 от 2018 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 36 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2019 г. и бр. 44 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14:

а) в ал. 2 се създава изречение трето: „Устният превод може да се извършва чрез видеоконференция.“;

б) в ал. 5 се създава изречение второ: „Правилото на ал. 2, изречение трето се прилага и по отношение на тълковника.“

2. В чл. 46 се създават ал. 4-6:

„(4) Устното изслушване по ал. 1 може да бъде извършено и чрез видеоконференция.

(5) За всяко процесуално действие, извършено чрез видеоконференция, водещият производството административен орган съставя протокол, в който се посочват данните по ал. 2 и се вписват данните на всички участници във видеоконференцията и на лицето, което ги е удостоверило.

(6) За извършената видеоконференция, след уведомяване на участниците в нея, се изготвя видеозапис върху електронен носител. Видеозаписът се прилага към административната преписка.“

3. В чл. 96:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

„(2) Заинтересованите страни могат да бъдат изслушани по реда на чл. 46, ал. 4-6.“

4. В чл. 171:

а) създава се нова ал. 3:

„(3) Съдът може да изслушва страна и да извършва разпит на свидетели и вещи лица чрез видеоконференция.“;

б) досегашните ал. 3-5 стават съответно ал. 4-6.

5. В § 1 от Допълнителната разпоредба се създава т. 8:

„8. „Видеоконференция“ е комуникационна връзка чрез техническо средство за едновременно предаване и приемане на образ и звук между участници в процеса, намиращи се на различни места.“

§ 15. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 93 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 87 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 96 от 2018 г. и бр. 7, 16 и 83 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 65, ал. 3 се създава изречение трето: „Когато това няма да попречи за упражняване на правото на защита, с негово съгласие задържаният обвиняем може да участва в делото и чрез видеоконференция, като в този случай самоличността му се удостоверява от началника на затвора или началника на ареста или техен представител.“

2. В чл. 139 се създава ал. 11:

„(11) Разпит на защитен свидетел може да се извърши и чрез видеоконференция.“

3. В чл. 142 се създава ал. 4:

„(4) Разпитът може да бъде извършен и чрез видеоконференция.“

4. В чл. 143:

а) създава се нова ал. 4:

„(4) Очна ставка може да се направи и чрез видеоконференция, когато обвиняемият се намира извън пределите на страната и това няма да попречи за разкриване на обективната истина.“;

б) досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „Алинеи 1 - 3“ се заменят с „Алинеи 1 - 4“.

5. В чл. 171 се създава ал. 8:

„(8) Разпознаване на лица или предмети може да се извърши и чрез видеоконференция.“

6. Създава се чл. 236а:

„Протоколи за действия по разследването, извършени чрез видеоконференция

Чл. 236а. (1) За проведените действия по разследването чрез видеоконференция се изготвя протокол, в който се посочват данните по чл. 129, ал. 1 и се вписват данните на всички участници в действието и на лицето, установило самоличността им. Протоколът се подписва от разследващия орган и от участниците, намиращи се при него.

(2) За проведените действия по разследването чрез видеоконференция се изготвя видеозапис по реда на чл. 239 и 240, за което всички участници изрично се уведомяват.“

7. В чл. 239:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) Звукозаписът или видеозаписът се изготвят върху електронен носител за еднократен запис, върху който се полагат подписите на органа на досъдебното производство и участниците, които се намират при него, и датата на проведеното действие по разследването.“;

б) досегашните ал. 2-5 стават съответно ал. 3-6.

8. В чл. 439:

а) създава се нова ал. 4:

„(4) Когато това няма да попречи за упражняване на правото на защита, с негово съгласие осъденият може да участва в делото чрез видеоконференция, като в този случай самоличността му се проверява от началника на затвора или негов представител.“;

б) досегашната ал. 4 става нова ал. 5.

9. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава ал. 5:

„(5) „Видеоконференция“ по смисъла на този кодекс е комуникационна връзка чрез техническо средство за едновременно предаване и приемане на образ и звук между участници в процеса, намиращи се на различни места.“

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

АННА АЛЕКСАНДРОВА